

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

<https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/sn/aktualnosci/126862,Zakonczyl-sie-Pomorski-Kongres-Pamieci-Narodowej-Gdansk-21-listopada-2024.html>
21.07.2026, 18:06

Zakończył się Pomorski Kongres

Pamięci Narodowej - Gdańsk, 21

listopada 2024

Wielkie święto miłośników historii – Pomorski Kongres Pamięci Narodowej – odbyło się w dniach 20-21 listopada 2024 r. w Centrum Wystawienniczo – Kongresowym AMBEREXPO w Gdańsku. Z wielu atrakcji przygotowanych dla pasjonatów historii skorzystało ponad 5 tysięcy osób, w tym 4200 dzieci i młodzieży.

Podczas drugiego dnia Pomorskiego Kongresu Pamięci Narodowej licznie zgromadzeni goście mogli uczestniczyć w pokazach filmów, rozmowach o książkach i panelach dyskusyjnych, w czasie których rozmawialiśmy m.in. o tym, jak uczyć, żeby zainteresować historią młode pokolenie oraz przybliżyliśmy pomorskie wątki w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL.

Kongres zwieńczył koncert przedwojennych szlagierów w wykonaniu Warszawskiej Orkiestry Sentymentalnej i Polskiej Filharmonii Kameralnej Sopot pod dyrekcją Szymona Morusa – „Oczy Zmruż”.

Strefa edukacyjna:

- W Strefie Nowych Technologii można było odkryć historię polskich sił powietrznych w czasie II wojny światowej ([Lotnicy - wojna w przestworzach](#)), złamać bolszewicki szyfr i wyeliminować pancerne pociągi wroga ([Gra szyfrów](#)). Można było zostać dowódcą drużyny i przeprowadzić zespół przez 63 dni Powstania Warszawskiego w grze *Warsaw Rising*. Do refleksji skłoniła także filmowa etiuda [Świadectwo poMOCY](#) opowiadająca historię błogosławionej rodziny Ulmów, która dała schronienie Żydom, wbrew zakazom niemieckiego okupanta.
- Strefa Edukacji pozwalała dotknąć historii ożywionej – spotkać pasjonatów, rekonstruktorów, a także zapoznać się ze starannie wyselekcjonowanymi grami planszowymi

i wielkoformatowymi, opracowanymi przez IPN. Zarówno historia kryptologów łamiących kod Enigmy, jak i strefa PRL-u z podziemną prasą i drukowaniem „bibuły” nie są już tajemnicą dla osób, które odwiedziły Strefę Edukacji, natomiast dzieci pod czujnym okiem edukatorów mogły odwiedzić Strefę Malucha i własnoręcznie wykonać pamiątkowe przypinki.

- Strefa Biura Poszukiwań i Identyfikacji dawała możliwość, aby lepiej poznać pracę archeologów, a nawet samodzielnie odkryć historyczne artefakty ukryte w ziemi. Antropolodzy i genetycy pomagali złożyć model DNA człowieka.
- Odwiedzający Strefę Upamiętnień mogli poznać historię najstarszego w Gdańsku piłkarskiego klubu „Gedania”, dowiedzieć się, jak wyglądała klubowa maskotka, a nawet mogli zdobyć legitymację gedanisty. Prezentowane były symbole polskiego oporu przeciwko zaborcom.
- Podczas Kongresu można było poznać Archiwum IPN od środka – w Strefie Archiwum zobaczyć, jak przebiega digitalizowanie zbiorów i samodzielnie zeskanować dokumenty, stworzyć cyfrową postać i odkryć bazę „Cyfrowe Archiwum”. Prezentowane były takie projekty jak [Archiwum Pełne Pamięci](#) oraz [straty.pl. Składając formularz zgłoszeniowy i uzupełniając informacje o represjach](#), można było odkryć wojenne losy bliskich, a także [odszukać w bazie swoich bliskich](#) dzięki projektowi [Zbrodnia Wołyńska](#). Odwiedzając Strefę Archiwum, można było złożyć także [wniosek o udostępnienie dokumentów z Archiwum IPN](#).
- Strefa Katalogów Biura Lustracyjnego pozwalała dowiedzieć się m.in. kto zajmował kierownicze stanowiska w aparacie partyjnym i centralnych urzędach PRL, kto był funkcjonariuszem organów bezpieczeństwa państwa.
- Strefa Księgarni IPN przyciągała pasjonatów historii, którzy chcieli zapoznać się z ofertą publikacji przygotowanych przez IPN, m.in. publikacje związane z historią Pomorza Gdańskiego i Kujaw. Na młodszych odbiorców czekały gry i komiksy opowiadające o historii w przystępny dla nich sposób, np. seria „[Wojenna Odyseja Antka Srebrnego](#)”. [Można było także odwiedzić mobilną księgarnię IPN, która znajdowała się tuż przed wejściem do budynku.](#)

Wystawy:

- Nowoczesna, multimedialna [wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”](#) upamiętnia wysiłek Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie oraz losy ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z armią gen. Andersa.

Przypominamy bohaterskie czyny polskich lotników w Bitwie o Anglię oraz zapomnianych polskich żołnierzy spod Tobruku, Narwiku i Monte Cassino. „Szlaki Nadziei” to zbiorowe peregrynacje – o charakterze zarówno wojskowym, jak i cywilnym – obywateli polskich, którym przyświecała myśl o przywróceniu wolności Polsce i światu zniewolonym przez III Rzeszę i jej sojuszników, związane z działalnością legalnych władz Rzeczypospolitej.

- Wystawa „Miasto ruin – miasto nadziei. Gdańsk zniszczony – Gdańsk odrodzony” przedstawia najważniejsze zabytki Gdańska z czasów jego największej świetności w granicach I Rzeczypospolitej, takie jak Ratusz Głównego Miasta, Dwór Artusa czy bazylika Mariacka. Wystawa wykorzystuje technologię 3D, pozwalając porównać fotografie zniszczonych i współczesnych obiektów.
- Ekspozycja „Archeologia Zbrodni – Niemieckie Zbrodnie w Chojnickiej Dolinie Śmierci” przedstawia badania archeologiczne i dokumentację dotyczącą zbrodni popełnionych w czasie II wojny światowej przez Niemców w chojnickiej Dolinie Śmierci, przybliżając tragiczną historię tego miejsca. Na wystawie znalazło się 60 zdjęć prezentujących pięć lat śledztwa prowadzonego przez IPN w Dolinie Śmierci.
- „Gospodarka III Rzeszy” ukazuje źródła dzisiejszej niemieckiej potęgi gospodarczej: infrastrukturę i technologie z czasów Wehrwirtschaft, czyli gospodarki wojennej, opartej na grabieży mienia i wyzysku ludności z państw podbitych przez Niemcy w czasie II wojny światowej.

Warsztaty:

- W trakcie warsztatów pop up „Zwierzęca Brygada” najmłodsi uczestnicy Kongresu mogli stworzyć trójwymiarowe ilustracje w technice pop up, jak również poznać historię polskiej armii w trakcie II wojny światowej przez pryzmat historii zwierząt, które służyły w różnych jednostkach.
- Podczas warsztatów „Drużyna Inki”, przedstawiona została historia niezłomnej sanitariuszki Armii Krajowej Danuty Siedzikówny „Inki”, jej rodzina i heroiczna walka o życie każdego żołnierza! Była to również doskonała okazja, by wziąć udział w szkoleniu z pierwszej pomocy przedmedycznej.
- Najmłodsi, oglądając spektakl „Historia Wiktorii i Franka”, poznali historię „Solidarności”, strajków sierpniowych z 1980 r. oraz wielką mobilizację narodu polskiego przeciwko ustrojowi komunistycznemu. Została

ona opowiedziana z perspektywy dwójki dziecięciółatków:
Wiktorii, żyjącej w 1981 r. w Gdańsku oraz Franka,
przeniesionego do przeszłości z XXI w., który na własne
oczy ogląda wydarzenia, o których opowiadała mu babcia.

fot.1 Roman Jocher

fot.2 Roman Jocher

fot.3 Roman Jocher

fot.4 Roman Jocher

fot.5 Roman Jocher

fot.6 Roman Jocher

fot.7 Roman Jocher

fot.8 Roman Jocher

fot.9 Roman Jocher

fot.10 Roman Jocher

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

fot.2 Roman Jocher